

**Rapport: Re-audit 11 oktober 2016
Certificering Veilige School**

Accent

**Accent Praktijkonderwijs
Hoogvliet**

Naam onderwijsinstelling: Accent Praktijkonderwijs Hoogvliet
BRIN-nummer: 28 DF
Adres: Max Havelaarweg 53, 3193 VA Hoogvliet
Contactpersoon: Mevr. Y. Laging

Datum bezoek: 11 oktober 2016
Rapporteur: Sicco Baas

M&O-groep, 's-Hertogenbosch
Oktober 2016

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
2. Bevindingen	5
2.1. Algemeen.....	5
2.2. Veiligheidsanalyse en veiligheidsplan.....	5
2.3. Implementatie en samenwerking.....	6
2.4. Monitoring.....	8
2.5. Borgen, verbeteren en vernieuwen.....	9
3. Conclusie	10
Bijlage 1: Audit in één oogopslag	11

1 Inleiding

Accent Praktijkonderwijs Hoogvliet hecht groot belang aan een veilig klimaat. Immers: pas wanneer er sprake is van een veilige omgeving, kan een leerling aan leren toekomen.

Het schoolbestuur CVO Accent bestaat uit 4 scholen voor praktijkonderwijs. Haar 'Accentbrede' visie op veiligheid is als volgt beschreven:

Accent is dé school voor arbeidstoeleiding waarin leven - werken en leren centraal staan. Bij Accent zijn alle medewerkers professioneel en betrokken bij het stimuleren van talent en vakmanschap van leerlingen en is de leerling eigenaar van zijn eigen onderwijsproces.

Wij werken vanuit christelijke normen en waarden, we zijn trots op onze school en laten dit zien in onze samenwerking met ouders, scholen, bedrijfsleven, gemeenten, organisaties en samenwerkingsverbanden.

Accent Praktijkonderwijs Hoogvliet heeft deze visie specifiek gemaakt, passend bij haar doelgroep. Basis voor alle handelen is het gedachtengoed van prof. Luc Stevens, verwoord in het document: 'Geen prestatie zonder relatie'.

Het onderstaande is overgenomen uit het schoolveiligheidsplan, waarin de visie uitgewerkt is naar praktisch handelen:

Accent scholen kennen drie kernregels. Daaraan moet iedereen bij ons op school, medewerkers, leerlingen en ouders, zich houden.

1. Respect

Behandel (mede)leerlingen en alle mensen die op school werken met respect. Dat geldt ook voor hun spullen.

2. Veiligheid

Zoek geen ruzie, bedreig niemand en breng geen gevaarlijke voorwerpen mee naar school. Onze school moet voor iedereen een veilige plek zijn.

Om ervoor te zorgen dat Accent Hoogvliet een veilige school blijft, werken we nauw samen met diverse externe instanties (Politie, Leerplicht, Youz, Wijkteam, andere PO en VO scholen in Hoogvliet, Gebiedscommissie e.a. instanties).

Gebeurt er toch een vervelend incident, dan neemt de schoolleiding direct maatregelen volgens het protocol schorsing en verwijdering (zie bijlagen " Protocol schorsing en verwijdering"). In dit protocol staat ook beschreven dat ouders/verzorgers altijd dezelfde dag op de hoogte worden gesteld en betrokken worden bij de gesprekken en acties.

Daarnaast hebben wij het Stadsregionaal Instrument Sluitende Aanpak (SISA) ondertekend, om de ondersteuning aan onze leerlingen met hulpverleners te kunnen afstemmen. School meldt maandelijks de afgesproken items in SISA.

3. Verantwoordelijkheid

Iedereen is verantwoordelijk (medewerkers, ouders en leerlingen) voor de afspraken die je maakt. We vinden het belangrijk dat je zelf verantwoordelijkheid draagt voor bepaalde zaken.

In de CAO-VO is de verplichting opgenomen dat er gezorgd moet worden voor een veilige school op alle gebieden. Ook is per 1 augustus 2015 de wet Sociale Veiligheid van kracht geworden. Hierin worden schoolbesturen verplicht zorg te dragen voor de sociale veiligheid op hun school / scholen.

Accent Praktijkonderwijs Hoogvliet neemt deel aan het veiligheidsproject 'Veiligheid Op School' (VOS) van de gemeente Rotterdam. Onderdeel hiervan is dat de school het certificaat 'Veilige school Rotterdam' kan verkrijgen; de school heeft dit behaald op 13 maart 2013. Dit certificaat is 3 jaar geldig. Op 11 oktober 2016 is de re-audit afgenomen om de beoordelen of het certificaat kan worden verlengd. De re-audit is er op gericht om na te gaan in hoeverre de school het algemene kader schoolveiligheid heeft verweven met het eigen veiligheidsbeleid en daarmee de veiligheid voor leerlingen, medewerkers en bezoekers vorm geeft. Het kader is gebaseerd op de pdca-cyclus en valt uiteen in 6 onderdelen.

Planfase:

1. Veiligheidsanalyse: de school voert een veiligheidsanalyse uit ten behoeve van het op- en bijstellen van een veiligheidsplan
2. Veiligheidsplan: de locatie heeft een veiligheidsplan opgesteld.

Do-fase:

3. Implementatie: het veiligheidsplan wordt in de praktijk uitgevoerd en nageleefd door alle betrokkenen.
4. Samenwerking: de samenwerking met externe kernpartners is uitgewerkt en vastgelegd.

Check-fase:

5. Monitoring: de locatie heeft instrumenten e.d. tot haar beschikking waarmee de veiligheid kan worden gemeten en geëvalueerd.

Act-fase:

6. Borgen, verbeteren en vernieuwen: de locatie ontplooit activiteiten om behaalde resultaten te borgen of verbeteren door ze een plaats te geven in de structuur en cultuur van de locatie.

De re-audit valt uiteen in twee delen. Het eerste deel bestaat uit de auditvoorbereiding aan de hand van deskresearch met behulp van de veiligheidsanalyse, het veiligheidsplan, de aanbevelingen in het certificeringsrapport en andere relevante documenten. Het tweede deel bestaat uit interviews met relevante functionarissen en groepen van binnen en buiten de locatie: directie, veiligheidscoördinator, personeel, deelnemers, externe partners, etc. In bijlage 1 is de gehele werkwijze van de audit in één oogopslag weergegeven.

In dit rapport treft u het resultaat aan van de re-audit. Per onderdeel van de pdca-cyclus wordt aangegeven of de locatie de zaken op orde heeft, of onderwerpen aandacht vragen of dat men – op dit moment – zaken onvoldoende op orde heeft. Dit leidt tot een conclusie op grond waarvan het certificaat 'Veilige school Rotterdam' al dan niet wordt behouden.

2 Bevindingen

2.1 Algemeen

De school Accent Praktijkonderwijs Hoogvliet valt onder het bestuur van het Christelijk Voortgezet Onderwijs (CVO). Speciaal voor leerlingen bij wie het leren niet zo gemakkelijk gaat, is Accent Praktijkonderwijs opgericht. CVO Accent Praktijkonderwijs heeft meerdere locaties in de regio Rotterdam.

Hoogvliet is een voormalig dorp en gemeente in Zuid-Holland en werd in 1934 tegelijk met Pernis ingelijfd bij de gemeente Rotterdam. Hoogvliet is een veiligheidsrisicogebied; dit betekent dat de politie preventief mag fouilleren.

De school bevindt zich midden in de wijk en is rondom voorzien van een hekwerk. Dit is sinds vorig schooljaar altijd op slot. Het gebouw bestaat uit twee delen, het nieuwbouwdeel en het gerenoveerde oude schoolgebouw. De praktijklokalen zijn verdeeld over beide gebouwen.

Naast de school staat de gymzaal en iets verderop in de wijk is de leerwerkplaats aan de Lavasweg. Sinds de nieuwbouw is deze locatie niet continue in gebruik.

Accent Praktijkonderwijs Hoogvliet is gestart in 2007 met 2 groepen, nu heeft zij 13 groepen met ruim 190 leerlingen. De leerlingen kunnen branchecertificaten en vakdiploma's halen.

2.2 Veiligheidsanalyse en veiligheidsplan (Plan-fase)

Veiligheidsanalyse

Accent Praktijkonderwijs Hoogvliet maakt gebruik van diverse instrumenten om de veiligheid in beeld te brengen en te volgen. Deze instrumenten zijn o.a. tevredenheidsonderzoeken, de RI&E, het veiligheidsplan en analyse. Verder zijn er diverse overleggen waarin de voortgang en de pedagogische aanpak wordt besproken. Ook maakt zij gebruik van een incidentenregistratie in het administratie systeem SOM. De school heeft een veiligheidscommissie die structureel overleg heeft. Van dit overleg worden notulen gemaakt.

Personeelsleden worden dagelijks, tijdens de dagopening (briefing), geïnformeerd over incidenten of andere veiligheidsissues.

De school houdt kengetallen bij en probeert zo preventief mogelijk te handelen en in te spelen op trends.

Veiligheidsanalyse		Score
1.1	Er wordt minimaal 2-jaarlijks een analyse gemaakt van de veiligheidssituatie in en om de school.	1
1.2	Voor de veiligheidsanalyse maakt de school gebruik van kengetallen uit enquêtes, monitors en RI&E.	1
1.3	De veiligheidsanalyse is bekend bij alle betrokkenen.	1
Totaalscore		3

Veiligheidsplan

Het veiligheidsplan van Accent Praktijonderwijs Hoogvliet bevat:

Veiligheidsplan		Score
2.1	In het schoolveiligheidsplan is een visie geformuleerd op integrale schoolveiligheid en is dus verbinding gelegd tussen de verschillende onderdelen van het veiligheidsplan.	1
2.2	Het veiligheidsplan bevat een samenvatting van de veiligheidsanalyse.	1
2.3	Het veiligheidsplan bevat alle door de overheid verplichte onderdelen.	1
2.4	De verantwoordelijken/functionarissen zijn in het veiligheidsplan benoemd.	1
2.5	Er zijn formele overlegmomenten vastgesteld waarin veiligheidsbeleid is geagendeerd.	1
2.6	Het schoolveiligheidsplan wordt actief uitgedragen bij het personeel.	1
2.7	Het schoolveiligheidsplan wordt actief uitgedragen bij ouders en leerlingen.	1
2.8	Het schoolveiligheidsplan wordt actief uitgedragen bij externe partners.	1
Totaalscore		8

Samenvattend kan gesteld worden dat de school de veiligheidsanalyse en het veiligheidsplan voldoende op orde heeft.

2.3 Implementatie en samenwerking (Do-fase)

Implementatie

Alle gesproken medewerkers, leerlingen en 'externen' geven aan dat zij zich veilig voelen in de school. Met name het in praktijk brengen van het gedachtengoed van prof. Luc Stevens (o.a.: Geen prestatie zonder relatie) werkt goed. Iedere gesproken medewerker voelt zich verantwoordelijk voor het geheel en niet alleen voor de eigen leerlingen. Dit betekent ook dat collega's elkaar aanspreken op gemaakte afspraken en elkaar ondersteunen wanneer dit nodig is of gevraagd wordt.

Doordat er vorig schooljaar enkele forse incidenten waren, heeft de school maatregelen genomen. Dit betekent dat het hek nu altijd op slot is en bezoekers zich moeten melden, dat er een conciërge benoemd is, de afspraken en regels nadrukkelijker worden gehandhaafd en dat de surveillance in de pauzes (vrije momenten) is aangescherpt. Ook is het team gestart met een scholing 'Agressietraining'. Daarnaast is er voor de leerlingen een training Leerlingbemiddeling opgepakt. In deze training leren leerlingen om samen problemen en incidenten op te lossen. De leerlingen leren dan elkaar aan te spreken, dat de lichaamshouding ertoe doet en hoe je een 'corrigerend' gesprek moet voeren.

De nazorg voor medewerkers die betrokken zijn geweest bij een incident wordt uitgevoerd door de schoolpsycholoog. De school hanteert heldere en duidelijke regels, deze zijn niet alleen te vinden in het Veiligheidsplan, maar zijn ook vertaald in pictogrammen die op diverse plaatsen in de school hangen.

De veiligheidsdoelen die gesteld zijn, worden geregeld geëvalueerd en besproken in de diverse overleggen. Het onderwerp veiligheid is structureel onderdeel van het schoolplan, hierin wordt met kleuren aangegeven of de actie gerealiseerd is of niet (rood, geel, groen). Incidenten worden meteen gemeld; iedere medewerker heeft de

mogelijkheid om incidenten te registreren. Er wordt altijd meteen actie ondernomen. Vaak betekent dit dat de leerling een gesprek(ken) met de mentor en/of zorgcoördinator heeft, dat de ouders geïnformeerd worden en op school 'ontboden' worden en er afspraken worden gemaakt.

Het zorgteam komt wekelijks bijeen. De mentor is vaak degene die een leerling aanmeldt bij de zorgcoördinator, deze onderzoekt en bepaalt in overleg of het SOT/ZAT (School Ondersteunings Team/Zorgadviesteam) in actie komt voor betreffende leerling. Van het wekelijks zorgoverleg ontvangen de mentoren/teamleiders/docenten vaak nog dezelfde dag een terugkoppeling per mail. Bij het ZAT/SOT worden altijd de mentor en de teamleiders uitgenodigd. Ieder geeft aan dit een fijne manier van werken is, veel inzichten geeft en er meteen afspraken gemaakt kunnen worden.

De school heeft 11 BHV'ers en iedere schooldag zijn er BHV'ers aanwezig. Doordat de hoofd en vervangend hoofd BHV-coördinator beiden minder zijn gaan werken, is de BHV organisatie vanaf begin van dit schooljaar gewijzigd. Het MT moet nog een nieuwe oefening in deze nieuwe samenstelling inplannen en uitvoeren. De ontruimingsoefeningen verlopen goed en het gebouw is snel leeg.

Het gebruik van 'social media' zorgt soms voor een incident, de school pakt dit dan meteen op. Vooral de 1^e en 2^e klassers hebben er nog wel eens moeite mee om te beoordelen 'wat kan en niet kan'. Iedere leerling heeft een kluisje en de afspraak is dat tijdens schooltijd de mobiele telefoon in de kluis zit. De school informeert de ouders ook over wijs gebruik van social media en over de regels die de school hierin hanteert. Op didactisch vlak zijn de docenten bezig zich te trainen in het Activerende Directe Instructie Model. Hierdoor ontstaat er door de hele school een uniforme opbouw van de lessen. Voor veel leerlingen is dit prettig: zij weten dan wat ze kunnen verwachten. Het team is er trots op dat zij de eerste PrO-school in Rotterdam zijn die een leerling aflevert met het Rotterdams Praktijkschooldiploma.

De gesproken leerlingen vinden het een fijne school waar je goed wordt geholpen en ze naar je luisteren. Er werd door één van de leerlingen gezegd: "Ik krijg altijd een veilig gevoel als ik het plein opkom". Wel is het een strenge school en is er altijd toezicht. Ook dat de poort op slot is, geeft een gevoel van veiligheid.

Iedere dag wordt gestart met een mentorles en is het 1e kwartier een soort van dagopening, waarin de gebeurtenissen en roosterwijzigingen van die dag worden benoemd. Wanneer er gepest wordt, komt de school meteen in actie. Je hebt dan gesprekken met de mentor en/of iemand anders. Die gesprekken gaan best diep, de ouders worden hier ook bij betrokken.

Bij iedere nieuwe leerling vindt een huisbezoek plaats. Door deze huisbezoeken kent de school de thuissituatie, dit wordt als prettig ervaren. Enkele leerlingen geven aan dat het stage lopen best wel moeilijk is, dat school hen hierin goed begeleid, maar dat je je op school veiliger voelt. De leerlingen zijn er trots op dat zij de mensen in de school kunnen vertrouwen en dat je op school diploma's kunt halen. De gesproken medewerkers geven aan dat zij er trots op zijn dat de school 'een veilige haven' is en dat zij het fijn vinden om hier te mogen werken.

Voor nieuwe medewerkers is er een docentenmap waarin aangegeven staat wat de regels zijn in de school en de klas en hoe te handelen in onveilige situaties. Ook zitten de benodigde protocollen in de map. De inhoud van de protocollen is niet bij ieder bekend, maar wel die, waar ze direct mee te maken hebben. Ook de ouders zijn

bekend gemaakt met de protocollen en er worden afspraken gemaakt hoe het team met hun kind omgaat en wat van elkaar verwacht wordt.

Implementatie		Score
3.1	Het schoolveiligheidsplan is uitgewerkt in een jaarlijks actieplan met een duidelijk tijdspad.	1
3.2	Het veiligheidsplan wordt onder de aandacht gebracht van nieuwe collega's.	1
3.3	Protocollen uit het veiligheidsplan zijn operationeel. Incidenten (en de gebruikte protocollen) worden met betrokkenen geëvalueerd.	1
3.4	Personeelsleden worden toegerust om protocollen uit te kunnen voeren.	1
Totaalscore		4

Samenwerking partners

Accent Praktijkonderwijs Hoogvliet werkt samen met vele externe organisaties. De afspraken rondom deze samenwerking zijn helder vastgelegd voor: Leerplicht (verzuimprotocol), CJG (protocol JVK), Youz (protocol Alcohol, Tabak en Genotsmiddelen), Koers VO (schoolprofiel), wijkagenten (zorgstructuur), SMW, schoolpsycholoog (zorgstructuur) en Sezer (ouderbetrokkenheid). Een overzichtslijst van alle externe partners is in een van de veiligheidsmappen te vinden. Gesproken is met de schoolpsycholoog en de schoolmaatschappelijk werker. Zij werken op meerdere scholen, maar zien deze school als hun thuisbasis omdat er een fijne sfeer heerst onder het personeel, zij ècht onderdeel van het team zijn en er helemaal bijhoren. Het gevoel van veiligheid komt door de structuur in combinatie met de pedagogische grondhouding van het personeel. De SMWer gaat op huisbezoek, ook daar voelt zij zich veilig. Van de huisbezoeken wordt een kort verslag gemaakt, hetgeen voor de docenten een goede inkijk geeft in de thuissituatie van de leerlingen. Door deze huisbezoeken is de drempel voor de ouders laag om contact op te nemen met het SMW en/of met de school. Er vindt veel onderlinge afstemming plaats over wie wat oppakt. Soms is het wel moeilijk om de werkzaamheden af te bakenen, met name wanneer externe hulpverlening lange wachtlijsten heeft. De zorglijnen zijn goed beschreven, waardoor de taken en verantwoordelijkheden duidelijk zijn.

Samenwerking		Score
4.1	Afspraken met externe partners zijn schriftelijk vastgelegd en zijn toegankelijk voor personeelsleden.	1
4.2	Er zijn heldere afspraken over de verdeling van de taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de verschillende partners.	1
4.3	Jaarlijks wordt de externe samenwerking geëvalueerd.	1
4.4	Er is een NAW overzicht van de betrokken externe partners.	1
Totaalscore		4

Samenvattend kan gesteld worden dat Accent Praktijkonderwijs Hoogvliet de implementatie en samenwerking voldoende op orde heeft.

2.4 Monitoring (Check-fase)

Uit de bestudeerde en bekeken documenten en uit de gesprekken blijkt dat de school haar activiteiten geregeld evalueert. In het schoolplan, waarin veiligheid structureel een onderwerp is, wordt met een kleur per activiteit / doelstelling aangegeven of de

doelstelling behaald is of niet. De resultaten worden op directieniveau (MT) en in de veiligheidscommissie geëvalueerd en afgesloten of omgezet in nieuwe activiteiten. Ook met stagebedrijven worden evaluatieve gesprekken gevoerd.

Monitoring		Score
5.1	De school heeft instrumenten tot haar beschikking waarmee de doelstellingen uit het veiligheidsplan/-actieplan kunnen worden gemeten.	1
5.2	Periodiek worden alle resultaten in samenhang geanalyseerd en besproken in het directieteam.	1
5.3	De school kan aantonen hoe het is gesteld met het veiligheidsgevoel van de leerlingen.	1
5.4	De school kan aantonen hoe het gesteld is met het veiligheidsgevoel van het personeel (denk aan de personeelenquête, de RIE, input van de OR).	1
5.5	De analyse van de veiligheidsenquêtes wordt met de betrokkenen gedeeld (personeel, leerlingen, ouders).	1
Totaalscore		5

Samenvattend kan gesteld worden dat de monitoring op orde is.

2.5 Borgen, verbeteren en vernieuwen (Act-fase)

De school heeft al haar activiteiten goed gedocumenteerd. Deze documenten zijn in hard-copy en digitaal beschikbaar. Door de structurele evaluatiemomenten wordt geregeld bepaald of er nieuwe activiteiten opgepakt moeten worden en of procedures en protocollen geactualiseerd moeten worden. De school laat zien dat de PDCA-cyclus werkt. Effectieve werkvormen worden in het team gedeeld en bij incidenten ondersteunt men elkaar. Het personeel is gewend elkaar feedback te geven, waardoor verbeteren een continue proces is.

Borgen, verbeteren en vernieuwen		Score
6.1	Minimaal 1x per jaar worden op directieniveau de resultaten van het veiligheidsbeleid besproken.	1
6.2	Veiligheid heeft een vaste plek in het strategisch beleidsplan van de school.	1
6.3	De school kan aantoonbaar maken dat vanuit monitoring en evaluatie verbeteringen worden doorgevoerd (verbeterplannen, beleidsprioriteiten etc.).	1
6.4	De school kan aantoonbaar maken dat effectieve werkwijzen, interventies, protocollen zijn geborgd.	1
6.5	Effectieve werkwijzen, interventies en protocollen worden met het personeel gedeeld en zijn bij hen bekend.	1
Totaalscore		5

Samenvattend kan gesteld worden dat Accent Praktijkonderwijs Hoogvliet het borgen, verbeteren en vernieuwen van de schoolveiligheid op orde heeft.

3 Conclusie

Accent Praktijkonderwijs Hoogvliet heeft tijdens de audit laten zien dat zij op alle onderdelen actief is om de veiligheid voor haar studenten, personeel en bezoekers te waarborgen. Op grond daarvan adviseert de auditor de certificeringscommissie om het certificaat 'Veilige school Rotterdam' voor 3 jaar te verlengen. Dit betekent dat op 11 oktober 2019 er opnieuw een re-audit plaatsvindt.

Het is nu van de belang dat de school haar activiteiten op het gebied van veiligheid consolideert en verder uitbouwt. Het gedachtengoed van prof. Luc Stevens relatie, competentie en autonomie wordt in praktijk gebracht. Het personeel geeft aan dat dit voldoende houvast geeft om de complexe doelgroep te ondersteunen. De visie van de school dat zij voor haar leerlingen zij zoveel mogelijk wil ontzorgen, waardoor de voorwaarden voor ontwikkeling zo optimaal mogelijk worden gecreeërd, lijkt te werken. Het is de uitdaging om dit voortdurend verder uit te bouwen en mee te groeien met de onderwijs- en ondersteuningsbehoefte van de leerlingen.

Sicco Baas
Oktober 2016

M&O-groep

Bijlage 1: Audit in één oogopslag

